

Over de Hardangervidda op ski's

Over het land is het vooral de eerste paar dagen nog wel eens navigeren van sneeuwvlek naar sneeuwvlek. Maar we ontdekken snel dat de pulka ook wel wil glijden over een stukje vers rendiermos.

Toen we een paar jaar geleden voor het eerst op ski's en met een pulka (slee) en tent een paar meerdaagse tochten op de Hardangervidda hadden gemaakt, wisten we het zeker; de Hardangervidda gaan we nog een keer oversteken!

En in mei van dit jaar is het dan zo ver. We gaan de Vidda oversteken van zuid naar noord. Van Rjukan naar Finse. De staalkanten van de fjellski's zijn geslepen, de pulka is uit de stalling gehaald en alles staat klaar voor vertrek. Het plan is om vanuit Rjukan de Krossobanen te nemen. Deze kabelbaan die de oudste van Noorwegen is, brengt ons dan van Rjukan naar Gvepseborg op 886 hm. Helaas is de Krossobanen die normaal het hele jaar open is enkele weken in verband met onderhoudswerkzaamheden gesloten. Hierdoor besluiten we te vertrekken vanaf Rjukan Fjellstue en de winterroute omhoog de Vidda op te nemen. We zijn natuurlijk aan de late kant voor wat betreft de sneeuw maar dat we die eerste dag zo weinig sneeuw zouden zien hadden we echt niet verwacht. Eerst over het weggetje maar later over een steil paadje hebben we alle spullen omhoog moeten dragen. De meeste stukken hebben we dan ook 3 x gelopen. Ski's, rugzak, spullen uit de pulka om die wat lichter te maken en de pulka

zelf. Aan het einde van de dag hebben we dan toch voldoende sneeuw gevonden om de dag erna enthousiast op de ski's aan de slag te gaan!

Een heerlijk gevoel om met de ski's onder de voeten door het besneeuwde landschap te glijden. Hier komen we voor! Het zicht is het eerste deel van de dag behoorlijk goed. We vinden geen stokken die de route moeten markeren maar met kaart en GPS komen we in de loop van de dag veilig en wel in de Helberghytte aan. Een zelfbedieningshut van de DNT. Bijzonder om aan te komen en de sleutel om te draaien en zo voor even een 'eigen' huis te hebben. Eigenlijk slapen we het lekkerst in de tent maar omdat er inmiddels een sneeuwstorm is ontstaan besluiten we in de hut te slapen. Perfect systeem met die DNT hutten; overnachting, een enorme voorraad hout om de kachel lekker op te stoken en een voorraad eten.

De volgende dag gaan we na een ontbijt van heerlijk vers gebakken pannenkoeken een white-out in. We kunnen haast niet zien waar de sneeuw overgaat in de lucht. Bij 'de eenzame steen' nemen we een pauze met een kop koffie uit de thermos en een reepje. De wind trekt weer goed aan waardoor het zicht wat verbetert maar stil staan en zitten erg snel afkoelt. Toch genieten we van de witheid, de rust en de prachtige natuur. Tegen lunchtijd vinden we een paar zomerhutten waar we achter kunnen schuilen. We vinden ook een schuur waarvan de deur open lijkt te staan. 'Zullen we eens kijken of we daar in kunnen?' De zoektocht naar beschutting is begonnen.

Even later staan we in het schuurtje. Door openingen en kieren ligt er ook sneeuw en waait het binnen bijna net zo hard als buiten. Er liggen stapels hout en in onze ogen wat oude troep. Helemaal achter in het schuurtje is een wandje met daarachter een soort uitbouwje van 1 m²; de poepdoos! En daar is het beschut! We passen er net naast elkaar op. We plakken tape op een paar gevoelige plekjes op onze voeten, drinken nog maar een bakje koffie en gniffelen om onze pauzeplek.

10 dagen helemaal niemand gezien.

Het zou saai kunnen klinken om 10 dagen lang alleen maar te skiën en te glijden door een wit landschap. Zonder andere mensen tegen te komen en zonder de zo vertrouwde communicatiemogelijkheden met de buitenwereld. Soms net genoeg bereik voor een sms'je maar dat is dan ook alles. Internet, het weerbericht en Facebook zijn ineens heel ver weg. Maar het is juist heerlijk! Wat een goed gevoel om te weten dat je eigenlijk alles wat je nodig hebt bij je hebt. Te weten dat als de tent eenmaal staat, het snel beter wordt. Dat je weer warm wordt als je er in zit en je je bezwete en vochtige kleding omruilt voor droge. Dat de brander zorgt voor warme drankjes en eten en die heerlijke dikke donzen slaapzak voor nog meer warmte!

Gelukkig kunnen we alle bevroren meren nog goed over. Een keiharde ijslaag met wat sneeuw erover glijdt meestal prima! Maar als we over het stuwmeer Nedre Grottetjørn willen, is het toch wel even spannend. Het

meer is groot, de dam dichtbij en een eindje verderop grote stukken met open water. Het ijs waar wij over willen steken lijkt er vanaf de kant goed uit te zien maar hoe is dat een stuk verder. Marcel gaat voorop. 'Dat gaat prima!' maar ik voel me onzeker 'wat als het halverwege toch ineens slecht wordt, wat doen we als 1 van ons erdoor zakt'. Prikkend met mijn stok in het ijs voel ik de angst afnemen. Het is echt nog stevig genoeg. Aan de overkant toch even een high-five! 'Yes, dat hebben we ook weer gehad!'

Over het land is het vooral de eerste paar dagen nog wel eens navigeren van sneeuwvlek naar sneeuwvlek. Maar we ontdekken snel dat de pulka ook wel wil glijden over een stukje vers rendiermos. In het 2e gedeelte van de tocht is er nog 'masse snø'!

We ontdekken ook dat er veel verschillende soorten sneeuw zijn: prima glijsneeuw, keiharde bevroren

sneeuw waar je totaal geen grip op hebt, natte waterige papsneeuw, ruw schuurpapier sneeuw, zachte sneeuw waar je inzakt, zachte sneeuw waar je nog verder inzakt en de ergste variant, plaksneeuw!

De dag vanuit Mårbu richting Rauhellern is een topdag! Het is niet koud, er is goed zicht en de wind is eindelijk niet meer stormachtig maar een aangenaam briesje. Die dag leggen we ook zonder problemen ruim 20 km af. Hier staan wel stokken die de route markeren waardoor het ook een stuk makkelijker gaat. We genieten van de prachtige tocht, het feit dat we rustig kunnen pauzeren om wat te

eten en te drinken en om foto's te maken. Eindelijk! Zo zou elke dag moeten zijn! Het uitzicht op Hallingskarvet is overweldigend. Enthousiast maken we een omweg voor een nog beter uitzicht, wat is het hier mooi! Een eindeloze relatieve vlakke afgewisseld met ruige bergen en vele meren. De sneeuw, de blauwe lucht en alleen wij samen die daar midden in zitten!

Helaas is niet elke dag zo. De volgende dag op de ski's is een heel ander verhaal. Er ligt een laag verse nieuwe sneeuw, het sneeuwt nog steeds, het waait en er is totaal geen zicht. Maar het ergste is de plaksneeuw, elke stap vooruit sleep

je een klomp sneeuw mee. Dit maakt het loodzwaar. We skiën allebei op korte vellen. Degene die de pulka trekt moet wel met vellen skiën anders ga je net zo hard weer achteruit. De andere probeert het zonder vellen. Dat lijkt beter te gaan maar pas na een paar keer goed insmeren met speciale wax glijdt het een beetje. Het steeds weer stilstaan, discussiëren en werken met de ski's kost veel energie en maakt koud. Snel weer verder en vandaag geen tijd voor relaxte pauzes, een slok, een snelle reep en door. Ik moet een ritme zien te vinden anders gaat het niet lukken. Ik begin te tellen, elke keer als mijn

rechter ski voor komt tel ik. 1,2,3.....enz tot 100. Dan begin ik weer opnieuw. Ik heb geen idee hoe vaak ik tot 100 heb geteld maar het werkt! Ik heb een ritme en iets om me op te concentreren. Het zicht is nul, Marcel moppert en ik tel.

Als we aankomen bij Stigstuv moeten we een plekje vinden om de tent op te zetten. Stigstuv bestaat uit een aantal huisjes, wat schuurtjes en een berghut. We wisten van tevoren dat deze hut niet met onze sleutel geopend kan worden maar toch is het frustrerend dat in dit weer geen enkel huisje hier open is! We vinden een redelijk beschut plekje voor de tent, ruimen wat sneeuw, maken de ondergrond wat vlakker en zetten de tent op. Eerst nog sacherijngig maar later als we weer warm zijn en in de tent liggen, kruipen we tegen elkaar aan en luisteren we samen naar muziek op onze i-pod.

De dag erna is gelukkig weer beter! Meer zicht, minder koud en betere sneeuw. Na het ochtendritueel van aankleden, sneeuw smelten voor ontbijt, koffie en thermoskan, tent opbreken en pulka en rugzak weer goed inpakken gaan we vol goede moed weer verder. In de loop van de dag zien we in de verte rijksweg nr.7! Bewoonde wereld! We zijn er nog niet maar eigenlijk zijn we de Vidda toch al overgestoken!

Een paar uur later zitten we in Halne Fjellstue, gedoucht, redelijk schone kleren aan en een heerlijk bord eten en een biertje voor de neus! Onwerkelijk maar ook heerlijk. De vriendelijke eigenaresse vertelt dat er voor de dag erna sneeuw, regen en wind voorspeld is. De keuze is snel gemaakt, de laatste 2 dagen van Halne Fjellstue naar Finse bewaren we voor een andere keer. Het is goed geweest, we zijn er voor nu wel even klaar mee!

*Bij 'de eenzame steen'
nemen we een pauze met
een kop koffie uit de
thermos en een reepje.*

Informatie

Oversteek van de Hardangervidda van Rjukan naar Finse

Lengte van de tocht: 135 km.

Duur van de tocht: wij hebben er 10 dagen over gedaan om in Halne te komen. Doordat de Krossobanen het niet deed kostte het meer tijd om op de Vidda te komen. Door weersomstandigheden niet elke dag zoveel kunnen skiën als we bedacht hadden. 1 rustdag gehad.

Karakter van de tocht: Ski-tocht op fjellski's met staalkanten en vellen (Wij hadden zowel korte als lange vellen voor de pulkatrekker bij ons. Vooral met een pulka is het op harde sneeuw en heuvel op beter met lange vellen). Wij hebben afgewisseld met pulka trekken en rugzak dragen. Omdat we dezelfde maat ski's hebben hoefden we niet bij elke wissel ook vellen te wisselen.

Overnachten in tent en in DNT (De Noorse Toeristenvereniging) hutten. In zelfbedieningshutten kan je proviand aanvullen en eten kopen.

De route is gemarkeerd maar de stokken worden afhankelijk van de hoeveelheid sneeuw en de situatie van het ijs weer verwijderd, meestal in de loop van april en mei. Je moet zelf je spoor trekken.

De weersomstandigheden op de Vidda zijn erg wisselend. Houd rekening met wind!!

Zelf zoeken: www.ut.no (hutten, kaarten etc), www.krossobanen.no, Cappelens kart Hardangervidda CK 47.

Transport: Wij hebben de auto in Geilo geparkeerd. Zijn met de bus via Kongsberg naar Rjukan gegaan. Vanaf rijksweg 7 gaat er weer een bus naar Geilo. Vanaf Finse gaat er een trein naar Geilo.

www.nsb.no voor treintijden en de VVV van Rjukan en Geilo om aan informatie over busvervoer te komen.

Beste tijd om te gaan: april.

Tekst: Nicole Tielemans. Samen met Marcel Vos runt zij Norsk Outdoor en Hulbak Camping & Hytter in Hemsedal Noorwegen.

Juni 2012

